55

શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ

અંધારામાંથી-અજવાળામાં.

ભાગ ૧ લો.

સંશોધક અને લેખક:
માણેકલાલ છગનલાલ મહેતા. અમદાવાદ.

કિંમત રૂ. ૧-૫૦ રૂપિયા
(રૂ.૦-૨૦ પોસ્ટેજ અલગ)

નોંધ: વાંચન પ્રચાર માટે, કિંમત ઘણી ઓછી રાખી છે. આના પછી બીજો ભાગ પણ બહાર પાડો છે તે જરૂર વાંચશો, તેમજ બે ભાગના પુસ્ત. વાંચનથી, ઘણાં રહસ્યો તમને બરાબર સમજાશે.

(55)

શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ

અંધારામાંથી-અજવાળામાં.

ભાગ ૧ લો.

સંશોધક અને લેખક:
માણેકલાલ છગનલાલ મહેતા. અમદાવાદ.

કીંમત રૂ. ૧-૫૦ ફક્ત
(રૂ.૦-૨૦ પોસ્ટેજ અલગ)

નોંધ: વાંચન પ્રચાર માટે, કીંમત ઘણી ઓછી રાખી છે. આના પછી બીજો ભાગ પણ બહાર પાડેલ છે તે જરૂર વાંચજો, ટોળ.મે ભાગ્ય પુરૂ. વાંચનથી, અંદરનાં રહસ્યો તમને ખરેખર સમજાશે.

શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ

અંધારામાંથી-અજવાળામાં.

ભાગ ૧ લો.

સંશોધક અને લેખકઃ
માણેકલાલ છગનલાલ મહેતા, અમદાવાદ.

કીંમત રૂ. ૧-૫૦ રૂપિયા
(રૂ. ૦-૨૦ પોસ્ટેજ અલગ)

નોંધઃ વાંચન પ્રચાર માટે, કીંમત ઘણી ઓછી રાખી છે. આના પછી બીજો ભાગ પણ બહાર પાડેલ છે તે જરૂર વાંચશો, રોજ બે આનાનું પુસ્તક વાંચનથી, સ્વર્ગનાં રહસ્યો તમને બરાબર સમજાશે.

પ્રથમ આવૃતિ કોપી ૨૦૦૦
સંવત ૨૦૨૯ સને ૧૯૭૩
વીર સંવત ૨૪૯૯

મંગાવવાનું ઠેકાણું-પ્રાપ્તી સ્થાન

૧ શ્રી માણેકલાલ છગનલાલ મહેતા
સોદાગરની પોળ, ઝવેરીવાડ,
અમદાવાદ.

૨ શ્રી ધનજીભાઈ દેવચંદ ઝવેરી
૫૧/૫૪ મોહસીન મંઝીલ
મીરઝા સ્ટ્રીટ, ચોથે માળે,
મુંબઈ-૩

[illegible] કિંમત રૂા. ૧-૮-૦
(રૂ. [illegible] પોસ્ટેજ અલગ)

૩ શ્રી [illegible] ઝવેરી
[illegible] શોપીંગ સેંટર, [illegible]
પ્લોટ નં. ૧૧ [illegible] રોડ,
[illegible] (ઈસ્ટ) મુંબઈ ૬૪
ફોન નંબર [illegible]

નોંધ : [illegible]

૪ [illegible]

[illegible]

ચિત્ર પરિચય

અંધારામાં રહેલો માનવી, અંધારામાંથી કાંઈક બહાર પ્રકાશ અજવાળા જેવું ભાળે છે, અને તે અંધારામાંથી બહાર, તે અજવાળા તરફ પ્રયાણ કરે છે. અને એમ કદમ ભરતાં, તેને સુર્ય જેવો પ્રકાશ જોવા મળે છે. એટલે તે પોતાની જાતને જોતો જોતો, આ નવા પ્રકાશના અજવાળામાં પહોંચે છે. ત્યારે તેને ભાન આવે છે અને અફસોસ થાય છે કે આજ સુધી અંધારામાં જ અટવાઈ રહ્યો હતો. હાશ ! હવે તો હું અંધારામાંથી અજવાળામાં આવ્યો. આજ સુધી હું આ ખલકમાં ખોવાઈ ગયો હતો, પરંતુ હવે તો હું મારી જાતને અને જગતને ઓળખતો થઈશ, એમ આનંદ માને છે અને પ્રકાશ તરફ વધતો જાય છે-એટલે જીવનમાં પલટો આવતો, તેને સમજાય છે ! અને હવે તેનો આત્મા, ઊંડાણમાં વીચારી, સત્યની શોધમાં ચીંતવન કરતો થાય છે. આ પ્રકાશથી તે શાસનને સમજતો જાય છે અને ધર્મને યુક્તિપૂર્વક સમજવા, તેનામાં પ્રેરણા ઉપજે છે-પેદા થાય છે-જે જડતાને દૂર કરે છે.

ચિત્ર પરિચય

અંધારામાં રહેલો માનવી, અંધારામાંથી કાંઈક બહાર ના અજવાળા જેવું ભાળે છે, અને તે અંધારામાંથી બહાર, અજવાળા તરફ પ્રયાણ કરે છે. અને એમ ક્રમ કરતાં, સુર્ય જેવો પ્રકાશ જોવા મળે છે. એટલે તે પોતાની જાતને જોતો જોતો, આ નવા પ્રકાશના અજવાળામા પહોંચે છે. ત્યારે તેને ભાન આવે છે અને અફસોસ થાય છે કે આજ સુધી અંધારામાં જ અટવાઈ રહ્યો હતો. હાશ! હવે તો હું અંધારા-માંથી અજવાળામાં આવ્યો. આજ સુધી હું આ ખાડામાં ખોવાઈ ગયો હતો, પરંતુ હવે તો હું મારી જાતને અને જગ-તને ઓળખતો થઈશ, એમ આનંદ માને છે અને પ્રકાશ તરફ વધતો જાય છે–એટલે જીવનમાં પલટો આવતો, તેને સમજાય છે! અને હવે તેનો આત્મા, ઊંડાણમાં વીચારી, સત્યની શોધમાં ચીંતવન કરતો થાય છે. આ પ્રકાશથી તે શાસનને સમજતો જાય છે અને ધર્મને યુક્તિપૂર્વક સમજવા, તેનામાં પ્રેરણા ઉપજે છે–પેદા થાય છે–જે જડતાને દૂર કરે છે.

પ્રથમ આવૃત્તિ કોપી ૨,૦૦૦
સંવત ૨૦૨૯ સને ૧૯૭૩
વીર સંવત ૨૪૯૯

મંગાવવાનું ઠેકાણું-પ્રાપ્તી સ્થાન

૧ શ્રી માણેકલાલ છગનલાલ મહેતા
સોદાગરની પોળ, ઝવેરીવાડ,
અમદાવાદ.

૨. શ્રી મનસુખભાઈ હેમચંદ ઝવેરી
૫૧/૫૫ મોહમદીન મંઝીલ
મિરઝા સ્ટ્રીટ, ચોથે માળે,
મુંબઈ-૩

[illegible] રૂ. ૧-૮-૦
([illegible] આશરે)

શ્રી ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથાય નમઃ

અંધારામાંથી અજવાળામાં

ઉઘડતે પાને

મહિમા સારની દેવી, વિનય થકી તુજ વંદન હું કરું,
સન્મતિ આપો માતા, હું તુજ અવિરત ધ્યાન ધરું.
જ્ઞાન ગુણ માતા પ્રેમે, પ્રથમ સહાય તમે મુજને કરજો,
મુજ રચનામાં આવી, વિઘ્ન સકળ મુજ દુરે હરજો.

મારી એક અભ્યર્થના

શ્રી ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથાય નમઃ

અંધારામાંથી અજવાળામાં

ઊઘડતે પાને

મંગિલ ભારતી દેવી, વિનય થકી તુજ વંદન હું કરું,
સન્મતિ આપો માતા, હું તુજ અવિરત ધ્યાન ધરું.
ગુણ ગુરુ ગાવા પ્રેમે, પ્રથમ સહાય તમે મુજને કરજો,
મુજ સ્વભાવ આવી, વિઘ્ન સકળ મુજ દૂરે કરજો.

મારી એક અપૂર્ણ ના [illegible]

[illegible] ત્યાગી નથી કરી,
[illegible] ધરી.

[illegible]

શ્રી ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથાય નમઃ

અંધારામાંથી અજવાળામાં

ઊઘડતે પાને

મનિષા ભારતી દેવી, વિનય થકી તુંજ વંદન હું કરું,
સન્મતિ આપો માતા, હું તુંજ અવિરત ધ્યાન ધરું.
ગુરુ ગુણ ગાતા પ્રેમે, પ્રથમ સહાય તમે મુજને કરજો,
મુજ સ્વભાવે આવી, વિઘ્ન સકળ મુજ દૂરે હરજો.

મારી એક અભ્યર્થના

શિખરિણી

[illegible] ભક્તિ, દુઃખમય [illegible] નથી કરી,
[illegible] ના મેં ધીર ધરી.
[illegible] અતી કરજો,
[illegible] કરજો.
[illegible]

માનવમાં ભરેલું "જ્ઞાનમનનું ડહાપણ" થાય છે, એટલે અંધારપટ ખસતો જ જાય. એટલે કોઇ અનેરો વિચારાત્મક પ્રકાશ પ્રકટે છે. બુદ્ધિ વિકસે છે. પછી સદ્ભાવનાઓ સર્જાય છે.

માનવ તરીકે, પ્રભુએ બક્ષેલાં, આંખ, કાન અને શાન[illegible] ઉપયોગ અવશ્ય કરવો જોઇએ. (૧) આંખ એટલે જોવું-નીહાળવું અને વાંચવું. (૨) કાન એટલે એક ચીત્તથી સાંભળવું અને (૩) શાન એટલે તેમાં બુદ્ધિને ફેરવવી તથા લડાવવી જેથી સાચું સત્ય સમજાય અને આત્માને જચે. આમાં કોઇ કષ્ટ કે ખર્ચ નથી. સુગમ અને સુલભ છે. આવી ચેંટીસ[illegible] પણાથી જીવને જાણવાની એક ફરી ઉંડી "જીજ્ઞાસા" ઉદ્[illegible]ભવે, જેથી પરીણામે જડતા જતી રહેશે. અને તેમાંથી પછી સાચું જ્ઞાન થાય છે.

"હે પ્રભુ! અંધારેથી પ્રભુ! પ્રભુ તેજે તું લઇ જા!"ની [illegible]

[illegible]

માનવમાં ભરેલું "જ્ઞાનમનનું કુતૂહલ" થાય છે, એટલે અંધારપટ ખસતો જ જાય. એટલે કોઇ અનેરો વિચારાત્મક પ્રકાશ પ્રકટે છે. બુદ્ધિ વિકસે છે. પછી સદ્‌ભાવનાઓ સર્જાય છે.

માનવ તરીકે, પ્રભુએ બક્ષેલાં, આંખ, કાન અને જ્ઞાનને ઉપયોગ અવશ્ય કરવો જોઇએ. (૧) આંખ એટલે જોવું-તીક્ષ્ણ જવું અને વાંચવું. (૨) કાન એટલે એક ચીત્તથી સાંભળવું અને (૩) જ્ઞાન એટલે તેમાં બુદ્ધિને ફેરવવી તથા લડાવવી, જેથી સાચું મર્મ સમજાય અને આત્માને જચે. આમાં કોઇ કષ્ટ કે ભય નથી. સુગમ અને સુલભ છે. આવી ચેષ્ટાઃ પાસેથી જીવને જાણવાની એક રૂચી ઉદ્‌ભવે "જીજ્ઞાસા" ઊભી થશે, જેથી પરીણામે જડતા જતી રહેશે. અને તેમાંથી પછી સાચું જ્ઞાન થાય છે.

" [illegible] અંધારેથી પ્રભુ! પરમ તેજે તું લઇ જા!" [illegible] અંધારપટ દૂર કરવા, [illegible] આવાજ છે, [illegible] શક્તિના [illegible] અને માનવ [illegible] અને [illegible] છે. [illegible] જ્ઞાન [illegible] બને છે. [illegible] અંધાર- [illegible] છે. [illegible] છે. [illegible] (અંધાર- [illegible] જ છે! [illegible]

[illegible] તેનું શુદ્ધિ- [illegible] બને છે.

ઢાંચાર્ટ તેવ: વસ્તુઓને નિયામક બનાવ્યો છે !!! આપણો
સાધુવર્ગ, ઇતેતર વિદ્વાનો કે સાધુઓ-સંતોનો સમાગમ કરતો
જ નથી. કેમ ? અપાસરાની ચાર દીવાલો બહાર જુઓ તો જ
જણાય કે વિશ્વ ઘણું મોટું બહાર પથરાયલું છે-એમાં ઘણું
ઘણું ભરેલું છે જે જ્ઞાનીઓને જ્ઞાન આપે છે. ચીકટ સમયમા
પુર્વાચાર્યો તો નેપાલ-ભુતાન-તિબેટમા વસતા હતા. શા માટે ?

એક સમયે ગુરુદેવે મને આવું કહ્યું કે અમે સહુ
ભક્તોના ભુખ્યા.. તેમના તરફના માનપાનમાં, તેવા માનસીક
સુખમાં એવા ડુબી ગયા છીએ કે દુર દુરના જૈનધર્મને સ્પર્શેલા
અજાણ્યા પ્રદેશમાં (જો કે હવે તો ઠેર ઠેર જૈનો પથરાયેલા છે
રસ્તા, સડકો બંધાઇ છે) જઇ ધર્મપ્રચાર કરવાની કોઇને ઇચ્છા
જ થતી નથી કે ત્યાં જઇ, જુનેરા જૈન ધર્મને જગાડીએ છાપે
ને છાપરે કેમ ચઢીએ કે ગવાઇએ તેની હરીફાઇમાં પડ્યા છીએ
પ્રતિષ્ઠા, માનપાન કે સન્માન, પ્રસિદ્ધિ અને પુજનનું સુંવાળુ
બંધન કેવું મજબુત હોય છે તે અનુભવીએ છીએ. છતાં પરીકથી
બની, તેમાં જ રાચી બંધાઇ ગયા છીએ, એટલે ક્યાંરથી
રીતે છુટી શકીએ ! જ્ઞાનની ભુખ કરતાં, લોકરંજન કરી, કીર્તિની
ભુખ ખુબજ વધી છે એટલે જ્ઞાનનો અભ્યાસ ક્યાંથી હોય કે
ક્યાંથી વધે ?

મેં આગમમાં મળતા એક અંગે ગુરુદેવને પુછ્યું કે પ્રભુ
વીરના સમોવસરણમાં, ઓળખી દેવાનંદાનાં સ્તનમાંથી દુધ ઝર્યું,
એમ કહેવાય છે. પણ તે વખતે દેવાનંદાની ઉંમર કેટલી હતી !
વખત. તે કાળમાં તો ઘણાં લાંબાં આયુષ્ય હતાં. એટલે તે
ભગવાનની વાત જ શી કરવી ! મેં કહ્યું, વર્ધમાન ! આયુષ્ય
માંકડું મળ્યું છે. તે વખતે આયુષ્ય એટલું જ હતું. એનું ચીતું
આયુષ્ય હો મહા કરતાં પણ એવું હતું. વધુમાંવધુ શ્રી મહાવીર
.સ્વામી અને કુંપમાં રચનીતું આયુષ્ય સો (૧૦૦) ની માંડ

જ્ઞાન માટે પ્રભુ વીર તેમજ અનેક જ્ઞાનીઓએ બહુ જ ભાર મુકી કહેલું છે. પણ આજ તો તે લક્ષ ચુકી, બાજી જ તપ કે જપ અને પ્રમાદમાં પડેલા મુખ્યત્વે જોવામાં આવે છે. સાચો જ ધ્યેય જ ભુલાયો છે. જનોઈના તાંતણા ગળામાં નાખવાથી, કાંઇ બ્રાહ્મણ થવાતું નથી. તેમ માત્ર વેષ બદલવાથી સાધુ થવાતું નથી. ખૂદ ભગવાને પણ કહેલું છે કે વલ્કલ ચીર (કપડાં) જ માત્ર પહેરવાથી, જોગી થવાતું નથી કે બનતો નથી. સાધુવેષ નહીં પણ સાધુપણું જ જોઈએ.

શ્રાવક પણ ચતુર્વીધ સંઘનું, સાધુ માફક એક સરખું જ અંગ છે. સાધુ અને શ્રાવક, એક (શાસન) દેહનાં બે કીડનીઓ છે. એક કીડની બગડી ગયું હોય તો બીજા કીડનીએ તે કામ ઉપાડી લેવું જોઇએ. નહીં તો કલેવર (શાસન) આખું તુટી પડે! માટે શ્રાવક બાળકો સમજો, આ કામ ઉપાડી લે. [illegible] ક્રિયામાં સક્રિય બનો કે, જે જ્યાં બગડેલું હોય, તે [illegible] બગડેલું કાઢી નાખે છે તેમ કાઢી નાખી, ડ્રેસીંગ [illegible] જરૂર છે. આ તો ધર્મોની સ્પર્ધાનો યુગ છે, એ તો [illegible] નહીં પડશે. પ્રગતિશીલ થવું [illegible]

[illegible]

બજાવે. રાજદરબારોમાં, એ સત્ય અને ત્યાગના કારણે જ પુરંને પ્રભાવ પાડી શકયા હતા. અને તેમ આજે પણ પ્રભાવ કેમ ન પાડી શકે ? હજી સાર્વજનીક હોવી જોઈએ. નહિં કે વ્યક્તિ ની ! પક્ષપાતને જરાપણ સ્થાન ન હોવું જોઈએ. વળી ક્રાંતિ કરશો નહી તોપણ કાળ તો ક્રાંતિ લાવશે જ. એ કુદરતનો સનાતન નિયમ છે. માટે સર્વે વહેલા સજ્જન થાઓ. કદમ ઉઠાવો ! જ્ઞાની કહે છે.-કે

કેવલં શાસ્ત્રમાશ્રિત્ય નિત્ય ન કર્તવ્યો વિનીર્ણય ।
યુક્તિ હિને વિચારે તું ધર્મહાનિ પ્રજાયતે.

કેવળ શાસ્ત્રોનો જ આશ્રય લઈને, કોઈપણ વિષયનો નિર્ણય ન કરવો. કારણ કે યુક્તિ વિનાના વિચારથી, ધર્મ હાનીપણ થાય છે. બુદ્ધિમાનોએ શાસ્ત્રની આજ્ઞા ઉપર પણ પોતાની પ્રજ્ઞા-બુદ્ધિથી લાંબો વિચાર કરવાની જરૂર હોય છે. જેથી શાસ્ત્રોનો બરોબર ઉપયોગ કરી શકાય.

યસ્ય નાસ્તિ સ્વયં પ્રજ્ઞા શાસ્ત્ર તસ્ય કરોતિ કિમ્ ।
લોચનાભ્યામ્ વિહિનસ્ય દર્પણ: કિમ્ કરિષ્યતિ ?

જેને સ્વયં પોતાની પ્રજ્ઞા નથી- બુદ્ધિ નથી, એને શાસ્ત્ર શું કરી શકે ? એવી રીતે લોચનહીન આંધળા માટે દર્પણ શું કરી શકે ? શું બતાવી શકે ?

વિદ્વાનો નું સર્જન કરવા અને વિદ્વાનો થવાને કંઈ [illegible] દેખાતી જ નથી. એટલે જૈન સાધુ સમાજમાં (જેમના મોટી હોવા છતાં) વિદ્વાનોની ખોટજ છે. યોગ્ય જણાતા નથી આપવામાં બે ધુરંધર મહારાજશ્રીઓ છે તે ધારે તો વંદ્ય વિદ્વાનો બનાવી શકે. પણ તેમને તો બીજી અનેક ઉપાધીઓ ચોથી રાખવી હોય ત્યાં શાસનમાટે આવાં કામ કરવા, કા-

મન તરંગ અને પતંગના રંગ એવા વિચીત્ર સમયે, સમયે કાંચીડાની માફક બદલાતા રહે કે એ ક્યારે કેવો રંગ. ઢંગ ધારણ કરીને યોગી કે જોગી સાધકને ક્યારે એવી અધો-ગતીમાં પટકી દેશે તે કહી શકાય નહિ. ઋષિ વિશ્વામિત્ર જેવા તપસ્વી મેનકા વેશ્યામાં ફસાયાને? માટેજ મન ને ભાવનાની બહુજ જરૂર છે. છતાં નખરેબાજ ચિત્તની નગરીનાથ વારંવાર વીતરાગીઓને વાત HALT કરવાનું અને છે ઉપરના ત્રણે ફકરાઓ ના કેક માનવને એવો નશાબાજ બનાવે છે અને ભાન ભુલાવી દે છે કે પછી તે કેદમાંથી ઉગરવું મુશ્કેલ બને!

કેટલીક વખત આંધુ, ભક્તિ દેશ સ્ત્રી-પુરુષો આ વાયુના સંપર્કમાં રહેવાથી તેમના પતન માટે જવાબદાર બને છે કારણકે પરસ્પર રાગદ્વેષી કે દ્વેષી રાગનું તેનાથી ખુબ વર્ધન થાય છે. બહેનો અને બહેનાણીઓ તેમને વિષયવાસના જુવાળ સાધનો આપી ખોટા પરીગ્રહી બનાવે છે જેનાથી બીજે જુદા મોહ પણ ઉભો થાય છે. પરિગ્રહને સાધન બંધાય છે ને? પછી એક દોષ અનેક દોષને પેદા કરે છે વધુ સંપર્કથી અવિવેક ઉપજે છે. ત્યાં મર્યાદાનો લોપ થાય છે. એવો કે ગુણ ભક્તિમાંથી. દોષ ભક્તિ જાગૃકી ઉઠી છે ને રાગનું જ દાસ્તાન છે. " ઝાંઝ મારે તે આપણ મારે " જન દોષની સંગી વધી છે.

પરસ્પરનો રાગ, કંઇ રૂઢાપટ કરતો નથી, પણ દેવે છે જેમાંથી આખરે ઘોર પતન થાય છે. વધારે જુઓ શ્રી. ચોર આખુંના જીવન પ્રસંગો, આનાથી વાયુ સંભાળને, ગણતર કરી પાડીને ત્યાં છે. સાગરના કહ્યો નહીં આજના ... કરી; યા. એક નાની આંગ રીતે છે. એવા તે આટલો ... ના હોને? છે કે એટલા ગોચરી ન વડું? છતાં તે તેમના વંદનને ન હોને! વાયુ એટલા ગોચરી જાય છે. તે તેમના વંદનને ... વાયુ ગોચરી એકરી સાથે એકલી ગોચરી જાય હોય કરતાં વાયુ

અતિ સુખ સગવડો, અતિ સંગ, સુખ શીલીયાપણું અતિ પરીચય આદી : સંસારી અને સાધુને કેવા પટકી નાખે છે. તેના દાખલાથી તો ઇતિહાસ ભરેલો છે. It has a big History. છતાં તાજેતરનો શ્રી ચીત્રભાનુનો ઇતિહાસ, આખા સાધુ સમાજને સારી રીતે લાલબત્તી DANGER SIGNAL ધરે છે ખરો ? આલોચી જુવો, તેના અજવાળે, તેમાં રહેલું જોખમ [illegible] જોઈ. જાણી વીચારી, જીવનને તે જોખમ (જે ખાતર [illegible] છે) માંથી બચાવી લે ! એવી આ શીખ ઓછી નથી.

કંચન-કાંતા અને કીર્તિ એ ત્રણે યા એક પણ માનવને બહુ [illegible] પટકે છે. તેમાં કનક અને કાંતા તો ભારેલા અગ્નિમાં [illegible] છુપાયેલું (પાકે ત્યારે શ્રી ચીત્રભાનુની માફક [illegible] થાય) હલાહલ વિષ છે. શ્રી જંબુ સ્વામી પરણવાનો [illegible] કરતાં, તેઓ તેમની માને કહે છે. કે "જો એક [illegible] ગઈ હોય તો નીંદ્રા ન આવે, તો મા ! [illegible] કેવી રીતે સંભાળું ?" એટલે તેને સાપ [illegible] છે, તેના સંગમાં સંસારી ન રહે તો સાધુ [illegible] આવતો શું ? વળી કીર્તિનો મોહ તો [illegible] જ દેખાઈ જાય છે. [illegible] પોતે જ પોતાના [illegible] સાધુ [illegible] માટે ? [illegible]

[illegible]

બહુ પ્રીય છે અને તેમની સાથેના સંપર્કમાંથી જ મેં આ જુદા જુદા અર્ક એંચી કાઢયા છે. તે પૈકી કેટલાક સ્વાનુભવ માંથી રજુ કરું છું. શ્રી ચિત્રભાનુ, સાધુપદ અને વેશમાં સંસારી તરીકે કેટલા વર્ષોથી રહ્યા? આ સંપર્ક અને સંસર્ગનું આ મધુર પરિણામ એવું આવ્યું કે વર્ષોથી મેળવવામાં આવવાનું અને સમાજને ત્રમાં રહીને. માતીશ્રી ટાઇલ 'પ્રગટ થયા. મળ્યું કે પ્રશ્નને આજ સુધી છેતરી'

વેષ વગરના તિર્થંકરો પણ આત્માની ઊંચી કક્ષા મેળવે છે. સંત કેવલિઓ અને મેના-પોપટનું કઈ યુગલને વેષ ક્યાં હતો? છતાં આત્મોન્નતિ મેળવી નથીને? આત્મોન્નતિ તો મનોબળ ઉપર જ આધાર રાખે છે પછી ભલે તે યોગીના કે ભોગીના વેશમાં હોય. મન એવ મનુષ્યાણાં કારણં બંધ મોક્ષયો; તુંબડું કે તરવું એ તો મન ઉપર જ આધાર રાખે છે. માટે તો શ્રી આનંદઘનજીએ કહ્યું છે કે મનડું જીત્યું તેણે સર્વ જીત્યું. વેષ કાંઈ આત્માની જુનાની કાન લાગતો નથી. શ્રી. આનંદઘનજીએ ભાડુના લેબાસને આવી અને વેષ ઘણા હતો. એટલે શું તે પરત નહું આત્માનંદની કલ્યાણ સાથેના સ્વની ન હોતા? કાચલી એ સર્વના વેષ છે એ કેવા વેષ સર્વ ઉતારી નાખે. એટલે શું તેનાથી વિષ નીકળી જાય છે? તેમ પર લાગ કર્યા અને બાહ્ય વેષ પહેરી લીધા. છે? તેમ પર લાગ કર્યા અને વાઘ વાઘ નહીં થાય છે! એટલે શું જુના જુનાની ભાંઅડી વાતવાળા નહીં જીવા- બાહ્ય વેષ વગરના પુરું જંગાલી, એવા દીર્ઘકર જેવા જીવતું નથી. માં પણ સ્નાન કરેલું હોય છે તો દેવસ્થાનમાં પહેરવાનું જીવતું નથી. વેષ (એની કે એવો) માનવને કોઈ વાતચીતમાંથી ફેરફાર કરતો નથી. જુદા રહ્યા માટેના, અનેક સાધુ-સંતોએ એ એક ફરક આમ છે. બાકી દેખાવમાં પણ ઘણી વખત વાતના પ્રસંગ છે. એટલે તે વેષ તેની પ્રકૃતિને રૂપે છે, આધાર કરીને તે દેહનાં

...ય તેમાં જોખમ વિશેષ છે. કારણ કે સાધુ સ્ત્રી ?
...ાવે છે.
... અનુજ, અજ્ઞાન કે તેવા શ્રીમંત ભક્તોના ટોળાના
..., આત્મા ધોવાશે નહિ. એ તો તમને ભોગાભિમુખ બના-
...શે. અને તમે બનશો. "હું સાધુ કેમ થયો ? WHY I
BECOME A SADHU" ? એ પ્રશ્ન જીંદગીભર સમક્ષ નહિ રાખો
... હતા તેનાં કરતાં પણ સાધુ થયા પછી પતન
... જીવનનાં જ ... જશો. માટે તો સાધુપદ
... સમર્થ આત્માઓ ડુબી ગયા. માટે જો
... છે. ... આત્માનું શું ગજું ? આવા પતન-
... તો, આજના આત્માનું ... તે માટે, આત્માર્થી જીવ
... તેને ... કરવું ... સંપર્ક, આત્મજીવન
... ઓછો ... આપ્યો છે. વળી એ ભાવના
... ઉદ્ધારક છો, તો
... શું તમારી
... જવાબદારી
[illegible]

બાટલીનો ઘાટ આકર્ષક બનાવેલો હોય (એટલે વાણી) તે બાટલી અંદર કેવું કેટલું અને શું છે તે તપાસ્યા વગર ખરીદવી એના જેવું છે. વર્તન વગરની વાણીને પણ વાણી વિલાસ કહ્યો છે એટલે એ એક વિલાસ છે. વીતરાગ કે વિકાસ નથી.

માનવને કુદરતે આપેલી ચીજ સુંદર હો તો એ પણ પણ કેળવવી જ જોઈએ. રૂપમાં સુંદર દેખાય ... માટે ચાખ્યા વગર, તેવી કેરી ખરીદીએ. પણ જ્યારે ઘેર તે ખાટી ચક જેવી નીવડે, ત્યારે પોતાની મૂર્ખતા ઉપર દુઃખ થાય કે હું તો તેની સુંદરતા ઉપર મોહી ગયો હતો. એનું વિરોધ બને છે કે સુંદરતા સિવાય ની કેરી. ખાટી અને મીઠી નીકળે છે

ઉપાશ્રયમાં સગવડ કોઈ રહેતા પણ તેના રહેઠાણ સાધુ રહેવાસમાં, શું સાધુ કે પરાણે બને છે. મન એ એક ફાયદો છે. તે ફાયદો ત્યાં રહે છે. પણ સાધુ ... એને સ્પર્શતો નથી. એને તો ત્યાં હલન-ચલન કે કરવા ફરવા, આલીશાન વિશાળ થીયેટર જેવા ઉપાશ્રયમાં રહેવું એને છે માટે ત્યાં સારી રીતે ગોઠવાઈ ગયા છે. કારણ કે તે જુની અને બીલ્ડીંગ પણ તેને એક રાગનું સાધન બને છે. નીચે અને બને તો પછી માનવનું શું કહેવું ! અનોખી પ. વિશાળ અને આધુનિક Latest type 'ઉપાશ્રયના હૃદયમાં' તે કેમ હતા ! અને આધુનિક ઉપાશ્રયો 'હૃદયમાં' તો તે and fashion ઉભા થતા મોટા ઉપાશ્રયો હૃદય તરફ ... રાગનાં બંધન ઉભા કરે તેવા છે ! આ વિચારો, ખાસ કરીને સાધુઓના વિકાસનાં પતન કરાવે તુચ્છ છે અને ખાસ કરીને સાધુઓ હોય છે. તે જરૂર સાધનો અને ... પણ ... ત્યાં આ શું આપણી જરૂરનું કુટેવો ના ! આજનો આધ્યાત્મ, એ શું આપણી સાધુ આપણી સ્થાન છે ! આપણી જરૂર અને તેમાં વળી જૈન સાધુ આપણી જરૂર કેવું હોય !
(... આધાર) જ્ઞાન કેવું હોય !

પથ્થર હોય છે.
ગંગામાં તો ઘણા ગોળ
-ઘડા કાઢી નાંખો. ના બની શકે.
પણ બધાજ કંકર કાંઈ શંકર ના હોય અને તેવું જ
·ઉમાભારતી જેવી સગીરબાળા અને રોંગરેઝ પણ
કહે છે.

બળદેવ, મુનિ વેષધારી ફોવાકાઠી સાધુ હતો. પરંતુ તેના હૈયામાં વિષયરસ અથવા સંસાર જ બાલનાર રમતો હતો અને નંદ સમાગમની તીવ્ર ઇચ્છાવાળો હતો. જો તેની નાગીલાએ જગાડયો ન હોત તો, તેની બારે દુર્ગતિ થઈ હોત. આન વેષમાં પાક જતું નહિ. સાવધાનીની આજે ખાસ
આવે વેર માત્રમાં જ વતાં જતું નહિ.
વિષ ક્યાં નથી હોતું ? નીરીક્ષણ અને વાસનાઓ ઉપર, આ જરૂર છે જુવાન વયમાં બધી જ વાસનાઓ ઉપર, આ યુગમાં સાધુ CONTROL રાખે તેમને મારાં કુરિ કુરિ વંદન! પણ આ કાબુ રહેવો. તે આ યુગ નકારે છે જેમ આજે મોસ
નથી. કાચબું મન-વચન-કાયા, એ ત્રણેનો કાબુ બહુ મુશ્કેલ છે. નાગીલા તો એવું મહાન પુણ્ય ખાટી ગઈ કે (૧) પોતાના સાધુપતિને પડતો ઉગારી લીધો અને (૨) આ રીતે બચેલો તે જ આત્મા પ્રભુ મહાવીરનો ચરમ કેવળી જંબુસ્વામી નીવડયા. તેમના પછી કોઈ કેવળી થયા નથી.
કેવળ જ્ઞાન જ નષ્ટ થયું ! કેનોએ આજના ચેતન કે જડવાદના યુગમાં શાસન માટે કેવળ સાધુ ઉપર જ, ધર્મ કે શાસન રક્ષા માટે, આશ્રીત રહી. બેસી રહેવાનું નથી. ધર્મ કે સંઘના ચાર પાયા, પ્રભુએ એક સરખાં રાખેલાં છે. તેની ભીતર આજ ભાવ કે હેતુ ભરેલો છે. વિષય વાસના અતિ વિષમ છે, પણ તે વિવાય પણ પતન કરનારી અનેક ઘર કરી ગયેલી વાસનાઓ હોય છે.
જેમાં ઘેરાઈને ચેતન ચગદાઈ જાય છે. વાસના કે તૃષ્ણા ઘરતી પરી જ નથી તે તો હંમેશાં વધતી જ રહે છે.

આ જાહેર સાધુ ઉપર પ્રસંગ. જૈન સમાજને અખબારોમાંથી અજવાળાનો ઉકેલ જૈન ઉન્નતિ દેખાડનારી એક કાળી

કો ન હોતાં, ક્રમશઃ આગળ પડેલ પ્રથમ જૈન સમાજનો સડો દૂર કરવાનો કાર્યક્રમ હાથ ધરે ને સડો પ્રવેશ કરી રહ્યો છે, એ હવે કોઇથી અજાણ્યો નથી. ક્રમ ઉઠાવવાની જરૂર છે," ન ધર્મઃ ધાર્મિકૈઃ વિના " એ ભુલાયેલું સૂત્ર અમલમાં મૂકો. ધર્મી નહી હોય તો ધર્મ નથી. શોધ ને જરૂરી બાબતો મેળવવાથી ધર્મીઓ ઘટતા જાય છે એમ કહાય નહી લાગતું હોય પણ શરમા વગર પ્રગટ દેખાય છે કે ધર્મીઓ ઘટતા છે. શા માટે!

મંદિરોમાં ભક્તિના નામે થતી આશાતના, ઉપાશ્રયોમાં ત્યાગને નામે એકઠો થતો પરીગ્રહ, સાધુ વર્ગમાં પ્રભુવીરના નામે સત્તાની મારામારી વધતો જતો ખોટો આડંબર અને આ ઉપરાંત શોભવા વિવાય, —પદવીઓની સાઠમારી, પાટ ઉપર, અને ચેલા માટે ભડંભાગ. મેળવાની પડાપડી, પુસ્તકો અને ચેલા રાત નસાડી મૂકવાનો રોગ અને તેવા અણઘડ બાળકને શાસનને દુષીત કરનારાં અનિષ્ઠ અને તેનાથી ઉપસ્થિત થતાં છાપે ચઢતાં, શાસન વગોવાય પરિણામો વ્યાપક બન્યાં છે જે સાધુ ધર્મ પાળી શકતા નથી આવા કાચા ઉમેદવારો સાધુ બનેલા હોવાથી આવક છે. એટલે અથવા ચેલો મુંડાઇ લઇને આવેલા એકાદી એકડું કરી આવિરા પાસેથી ગમે તે પ્રકારે નાણું ઓકાવી ઉઠી વપાસ થા ચોરી કરી કે છેતરી ભાગી જાય છે. આથી પછી પસ્તાય છે કર્યા વગર, ચેલા-લાલચુ મુનીઓ તેમને મુંડે છે, અને સમાજની ખરાબીએ સચાય છે.

" રૂપ અને રૂપીઓ " હાં આજે બજારની એક આક- ર્ષણીય વ્યાપક વસ્તુઓ બની છે. એ જે વીનાશી છે તેને અવીનાશી જેવી, સમજી જાણે વીતરાગનું સાદૃશ્ય દેખાવ સમાયું ન હોય તેમ આજની નજરે ચાલ વીતરાગી દુનીયા, વીતરાગને ભાવે વીનાશને પંથે પડી છે. કારણ કે આ નાશવંત

આનંદ ઘનજી જેવા અનેકે આચાર્ય પદવી ન સ્વીકારી.
તેવી એ પદવી બહુ આકરી અને મોંઘી છે. તેને માળેક્યાક
ની બાજુની મારફત સસ્તી અને સરેરી બનાવી દીધી.
એમ શીથીલતા વધતી જાય છે. તે માટે મુન શાસન નેતા
ઓએ બહુ જાગ્રત રહેવાની જરૂર છે. કારણકે આ નમનો
અને ઉપસેલો કાળ છે શ્રાવક પણ ચતુર્વિધ સંઘનું એક
મહાન અંગ છે. તેણે પણ ઉપરની જાગૃતિ રાખવી જોઈએ કે
જેથી આવી વધતી જતી શીથીલતાઓ પ્રવેશ કરી શકે
નહી. શ્રાવકનો આ પણ એક આવશ્યક ધર્મ છે

ઈત્યાદી, આ બધાનો પણ સુધારો કરવો જરૂરી છે.
અને તે યુવકોના જ હાથમાં છે. એટલે યુવાન સુધારક આવું
અને ધાવક, એ આ નવ-દિનો વહેવારદાર છે હવે વિચાર તો તે
નવું જ માગે છે. જુની ધુરા નહિ. નવા યુગની જુન રૂપ
કેવી રીતે છે તે નીહાળશો કે ? સાચા ત્યાગ અને જ્ઞાન
વિના, ખાલી કોરોનું વાકચાતુર્ય કે પર ઉપદેશને માટે ઘડી
ઘડી વાતો, કોઈ સક્રીય કામ કરી શકતી નથી. પરંતુ
એટલું સંભારવું કે જે આક્ષેપો આપણે બીજા ઉપર મુકવા
ઈચ્છીએ, તે આક્ષેપોના ભાજન, આપણે કદાપ ન થઈએ.

જીંદગી એ પણ એક ગણીત છે. ગણીતના કાંઇક ખોટું
હોય તો, આખો હિસાબ કે એક દાખલો બધો ખોટો પડે
પણ જીંદગીનું એવું નથી. ગણીતનું ખોટું પણ ભુલો ઠરાવ
અને સુધારી પણ શકાય તે રીતે ન્યાય પણ જીંદગી
(જેમાં કર્તવ્યનો પદ ભરાય છે)માં એવું છે ખરૂં ? જીંદગી
તો ખરૂં કરીને ના સુધરે. તેમ બગાડ થઇ જાય એટલે
તો કહેવું જ શું ? એ જીંદગીનાં ખોટા દાખલાનો અંતનું
જીંદગીનાં ખોટા દાખલાનાં અંતનું તો કહેવું જ છે. એટલે જીંદગીનું ગણીત
ઘણું ખુબ જ ચોક્કસ છે.
તો બહુ નોખું છે.!

મારી વરહના, તેમના અભિનંદન સાથે મે પણ અભિનંદન આપ્યાં હતાં કે-તમારા કરતાં પણ વધારે નાણું ખર્ચે એમ ખાળ ખર્ચનારા તો ઘણા છે, પરંતુ " મારું નાણું " ખર્ચ્યું તેમ વિચારનારા સાધક, ઉપ અને સાર્થક નીવડે એવી યોજના સાથે વિચારનારા યોજના અને યોગ્ય યું તમને પ્રથમ જોયા ! વાચકો ! આવી યોજના અને તમારી ભાવનાઓ કોને ક્યારે ઊપજે ! એ જરા વિચારજો અને તમારી ભાવનાઓ અને સુઝાવો (જો કાંઈ અંદર હોય તો) સાથે જઈ વિચારજો અને વેડફાઈ ન જાય અને રહે કે જેથી તમારું નાણું ધર્મના નામે વેડફાઈ ન જાય, કરમાઈ કે સારી રીતે સાર્થક નીવડે, જો બીજા ભવને સુધારે ! ખાવાઈ કે ખોવાઈ ઊડી ન જવા, ઊગે તેમ યથાચિત વાપરજો ખાવાઈ કે વાપરવું જોઈએ જવું તો ન જ જોઈએ ! સમયોચિત ઊગે તેમ વાપરવું એ તો અજ્ઞાન મદારીની મોરલી જેમ કહે તેમ નાચ નાચે પણ એ તો બુદ્ધિનો ઉપયોગ વિધ્વંસ છે, તેમ આ ખર્ચનારા, પોતાની બુદ્ધિનો ઉપયોગ પોતાનું નાણું પુછપરછ વિના, બીજાના દોરાયા, નામનાની ખાતર, પોતાનું નાણું ધુળ કરે છે માત્ર બે ઘડીને માટે ! કારણ કે વહુમાન કેમ તેનું તેમને ભાન નથી અને ખર્ચાવનારાઓમાં, તેવું ભાન હોય પણ બુદ્ધિની ઉણપમાં તે કરેલ શાના ! એટલે ...
આ તો હીરા છે.

અજ્ઞાનપણે દેહ પણ કેટલાક ખર્ચી નાખવામાં ... હોક જોવા આવે કે બચાવ કરે તેવું મકાનમાં સુંદર ... દ્વીપ ચીજબીજું કરાવ્યું. પણ અંદર રકમ નથી તો ... માથી પ્રકાશ ન મળે. માત્ર દુનિયા જુએ એટલું જ ... ગાડીઓમાં જે રકમ (એટલે ધન કે આવા ખર્ચો ... ન હોય તો તેઓ પણ દુનિયાને માત્ર જોવા ... જ્યાંત દેહ હોય છે એટલે દેહ ખર્ચાય છે પણ ... નાણું આ રકમ માટે ઉપદેશો કરીને દેખાય ... લોકો જ નથી માત્ર દેખાદેખ ખર્ચાવે છે ...

રક કે સામાન્ય વસ્તુઓની વિપુલતા હોય છે. રત્નોની
ળા પરંત કોઈક હોય. બધા ડુંગરામાં માણેક ન હોય
. ઘણા છે. પણ જેમના ગંડસ્થળમાંથી મોતી ખરે, એવા
ર તો કોઈક હોય સાધુ, સંતો કે સજ્જનો કહેવડાવનારા
માથી સંખ્યામાં મળી આવે પણ સાચા તો નમુનાની
. થોડાજ હોય, વન તો દેશોમાં ચારે તરફ હોય છે પણ
નકુદાનાં વન તો મલયગીરીમાં જ હોય. આ મુબારકની
વિ. આજનો યુગ આપણને બરોબર આપે છે ધન-કીમતો
ત્યાં પુત્રની તંગી હોય છે. જ્યારે બીજે ત્યાં છોકરાઓની
વઝાર હોય છે. એમ કેમ ? કોઈકુની તો ક પૈસા ખાટલ
હોય છે. બહુપણામાં. આ પતીજ કીમત છે ઘણા કાગળ વૃંદામાં,
હુજ આવે કે ચંદન વૃક્ષની કીમત છે અને તેવાજ કેક
આપી શકે છે, પણ બહુપણામાં પડેલા એવા પેલા પુરુષ-કે
ગુણવંતા મોટાં ઊભા વૃંદાનો કિંમત ઝાંખી થઈ જાય છે. અને
તેથી તે ઓછા ઉપયોગમાં બને છે. તેમને ઉપયોગમાં લેવાની
મરવા પણ નથી હોતી.

પહેલા જૈન શાસન ઘણું અજવાળામાં હતું અને આરૂ
વર્ણન કરાવનું હતું જર્મનીના જૈન અભ્યાસી ડૉ. હર્ટલ હાલ
છે કે What will be the contribution of the Indian Sanskrit Literature if the contributions of the Jaina Literature are removed ! The more I study the Jaina literature, the more happy and wonderstruck I am અર્થ કે :— હિન્દી નાખવામાં
આવે તો ભારતના સાહિત્યમાંથી, જૈન સાહિત્ય કાઢી નાખવામાં
આવે તો ભારતના સાહિત્યની શી દશા થવા ? જેમ જેમ જૈન
સાહિત્યનો હું વધારે અભ્યાસ કરું છું તેમ હું આનંદ અને
છું અને મને સુખાનંદ થાય છે. વધુ વખાણવી અને કેમ
કહ્યું શું આવું ઉત્કટ આપે ? વર્ણવ કે એ પાંડિતોમાં
આપણે કેવું ! હવે પ્રશ્ન પણ ધર્મ જૈન ઘણા હતા કેટલા